

Υπεύθυνη: Μαρία Φιλιποπούλου

Κοινωνικό Πολύκεντρο, Διοσκούρων 4 & Πολυγνώτου 2103310080-1 www.kpolykentro.gr

Οι συλλογικές διαπραγματεύσεις σε ύφεση: Μείωση της κάλυψης των εργαζομένων στις περισσότερες χώρες επισημαίνει ο ILO

Η νέα έκθεση της [Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας \(ILO\)](#) παρουσιάζει με ποσοτικά στοιχεία τις μεταβολές στις συλλογικές διαπραγματεύσεις – με ποσοστά κάλυψης διεθνώς – από το 2008 μέχρι σήμερα. Η κύρια τάση είναι η μείωση της κάλυψης για τις περισσότερες χώρες με κάποιες ενδείξεις αύξησης σε άλλες.

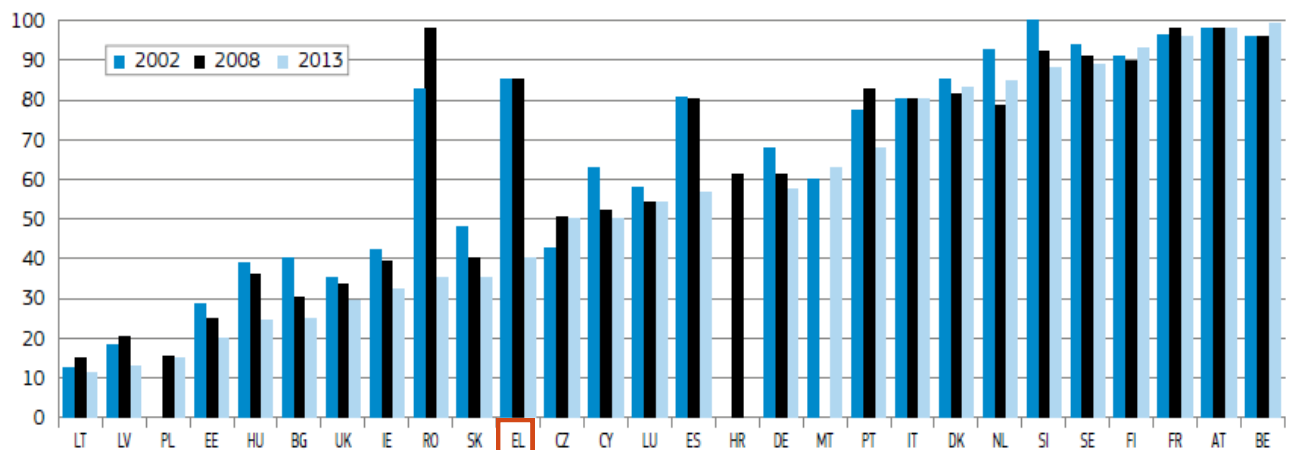
Η έρευνα του ILO καταγράφει την εξέλιξη των δεικτών συνδικαλιστικής

τείνου να μεταβάλλονται συγχρόνως (όσο αυξάνει η συμμετοχή στα συνδικάτα να αυξάνει και η κάλυψη από συλλογικές συμβάσεις), υπάρχουν αρκετές περιπτώσεις όπου οι δύο δείκτες δεν σχετίζονται. Στην Γαλλία για παράδειγμα που έχει ευρεία κάλυψη από συλλογικές διαπραγματεύσεις, η συνδικαλιστική πυκνότητα μειώθηκε. Αντίθετα στις Φιλιππίνες, Μαλαισία και Μολδαβία, τα ποσοστά συνδι-

τους όρους της συλλογικής σύμβασης σε όλους τους εργαζομένους, προκειμένου να μειώσουν το κίνητρο ένταξής τους στα σωματεία περιορίζοντας με αυτό τον τρόπο τις συγκρούσεις στο χώρο εργασίας και μακροπρόθεσμα στερώντας από τα συνδικάτα διαπραγματευτική δύναμη.

Η συνολική αποτίμηση της κρίσης στις συλλογικές διαπραγματεύσεις, μεταξύ 2008-2013 (η πιο πρόσφατα

Ποσοστά κάλυψης εργαζομένων από συλλογικές διαπραγματεύσεις στην Ευρώπη (συγκριτικά το 2002, το 2008 και το 2013)

πυκνότητας και κάλυψης από συλλογικές διαπραγματεύσεις των εργαζομένων σε 75 χώρες. Σύμφωνα με τα πορίσματα, η διακόμανση στην κάλυψη είναι μεγάλη και ξεκινάει από το κατώτατο 1-2% στην Αιθιοπία, Μαλαισία και τις Φιλιππίνες και φτάνει μέχρι το 100% κάλυψης σε χώρες όπως η Γαλλία, το Βέλγιο, η Αυστρία και η Ουρουγουάη.

Η σχέση μεταξύ συνδικαλιστικής πυκνότητας και του βαθμού κάλυψης των εργαζομένων από συλλογικές συμβάσεις δεν είναι ευθέως ανάλογη. Σύμφωνα με τα συγκριτικά στοιχεία από τις 60 χώρες με διαθέσιμα πρόσφατα δεδομένα και για τους δύο δείκτες, φαίνεται, ότι ενώ οι τιμές τους

καλιστικής πυκνότητας είναι σχετικά υψηλά ενώ έχουν χαμηλή κάλυψη από συλλογικές συμβάσεις. Σε 47 χώρες, τα ποσοστά κάλυψης υπερβαίνουν τα ποσοστά συνδικαλιστικής πυκνότητας και σε 15 χώρες η διαφορά αυτή φτάνει στο διπλάσιο. Βασική εξήγηση είναι ότι σε πολλές περιπτώσεις οι εργοδότες υπογράφουν συλλογικές συμβάσεις με τα σωματεία, και είτε βάσει νόμου είτε με κοινή συμφωνία αυτές αποκτούν ισχύ για ολόκληρο τον κλάδο, μέλη σωματείων και μη. Στο Βέλγιο, στη Βραζιλία, στην Ολλανδία, στην Ιαπωνία, στην Παραγουάη, στην Ινδονησία και σε ορισμένες πολιτείες των ΗΠΑ ισχύει η επέκταση βάση νόμου. Επιπλέον αρκετοί εργοδότες επιλέγουν να εφαρμόζουν

στοιχεία όπου υπάρχουν) είναι 4,6% μείωση στην κάλυψη ενώ η μείωση στη συνδικαλιστική πυκνότητα κατά μέσο όρο, για την ίδια περίοδο είναι 2,3%. Οι σημαντικότερες μειώσεις στην κάλυψη (21% κατά μέσο όρο) σημειώθηκαν σε: Κύπρο, Ελλάδα, Πορτογαλία, Ρουμανία, και Λετονία. Αντίθετα, η κάλυψη επεκτάθηκε σε δέκα χώρες με πιο χαρακτηριστικές περιπτώσεις τη Φινλανδία και την Ολλανδία όπου συλλογικές διαπραγματεύσεις και συλλογικές συμβάσεις επεκτάθηκαν σε νέους κλάδους.

Κατεβάστε την έκθεση [εδώ](#)

Εκπρόσωποι της EPSU συναντήθηκαν με εκπροσώπους της εκτελεστικής επιτροπής της ΑΔΕΔΥ στην Αθήνα στις 13 Οκτωβρίου

Στις 13, 14 και 15 Οκτωβρίου αντιπροσωπεία της EPSU βρέθηκε στην Αθήνα όπου συναντήθηκε με μέλη της ΕΕ της ΑΔΕΔΥ, με το Προεδρείο της ΓΕΝΟΠ ΔΕΗ, και με εργαζόμενους στον τομέα της υγείας. Τα μέλη της εκτελεστικής επιτροπής της ΑΔΕΔΥ έκαναν εκτενή αναφορά στο τρίτο μνημόνιο, των νέων μέτρων λιτότητας και των περικοπών που επιβάλλει καθώς και των επιπτώσεων του φέρνει για τους εργαζόμενους και τον Ελληνικό λαό.

Στις 15 Οκτωβρίου, η αντιπροσωπεία συναντήθηκε με εκπροσώπους της ΓΕΝΟΠ ΔΕΗ και της ΕΥΔΑΠ. Ο Γ.Γ. της EPSU Jan Willem Goudriaan στη συνάντησή του με μέλη της ΓΕΝΟΠ/ΔΕΗ επανέλαβε τη στήριξη της ευρωπαϊκής ομοσπονδίας στον αγώνα των συνδικάτων ενάντια στην ιδιωτικοποίηση. Επανέλαβε τη θέση της EPSU ενάντια

στην πώληση του ΑΔΜΗΕ και δεσμεύτηκε για σχετική πρωτοβουλία κατά της ιδιωτικοποίησης του Δικτύου Μεταφοράς στα αρμόδια όργανα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στα οποία η Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία των εργαζομένων στο Δημόσιο συμμετέχει ως θεσμικός συνομιλητής.

Η αντιπροσωπεία μετά από πρόσκληση της Δημοτικής αρχής επισκέφτηκε το Δήμο Χαλανδρίου όπου τα μέλη της EPSU είχαν την ευκαιρία να επισκεφτούν τον Α΄ παιδικό σταθμό του Δήμου οπότε και είδαν τα προβλήματα, συζήτησαν με τους εργαζόμενους του παιδικού και εισέπραξαν όπως χαρακτηριστικά ανέφερε ο κ. Jan Willem Goudriaan, (γενικός γραμματέας της EPSU) «μια εικόνα διάλυσης των δημόσιων

υπηρεσιών και των δομών τους. Σαν ομοσπονδία οφείλουμε να συζητήσουμε από κοινού και να βοηθήσουμε στην αλλαγή πορείας και κατεύθυνσης»

Στην αντιπροσωπεία συμμετείχαν: ο Dave Prentis, Πρόεδρος των Δημοσίων Υπηρεσιών του Διεθνούς Τμήματος της PSI και ΓΓ της Συνδικαλιστικής Οργάνωσης Εργαζομένων Αγγλίας (UNISON), μέλη της Συνομοσπονδίας Εργαζομένων της Ισπανίας (FSC-CCOO), ο Enzo Bernardo, Επικεφαλής Διεθνούς Πολιτικής της Γενικής Συνομοσπονδίας Εργαζομένων Ιταλίας (FP-CGIL), η Françoise Geng, Πρόεδρος του Τμήματος Εργασίας και Απασχόλησης της Οικονομικής, Κοινωνικής και Περιβαλλοντικής Επιτροπής Γαλλίας (ESEC), ο Μιχάλης Μιχαήλ, ΓΓ της Ομοσπονδίας Δημοσίων Υπηρεσιών της Κύπρου, η Nadia Pagano, Τμήμα Διεθνών Σχέσεων της Ιταλικής Γενικής Συνομοσπονδίας Εργαζομένων (FP-CGIL), ο Mathieu Piotrkowski, μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής της Ομοσπονδίας Υγείας και Κοινωνικών Υπηρεσιών της Γενικής Συνομοσπονδίας Εργαζομένων Γαλλίας (CGT).

Περισσότερα από την επίσκεψη της EPSU [εδώ](#)

Σχολιασμός των επιμορφωτικών δράσεων του Κοινωνικού Πολύκεντρου στα Ζητήματα Κοινωνικής Πολιτικής και Κοινωνικής Ασφάλισης στο Ρέθυμνο από τον εκπαιδευτή Σφακιανάκη Δημήτρη.

Ενημέρωση από την εξέλιξη των θεματικών ενότητων που παρουσιάστηκαν στο Ρέθυμνο από 14 Σεπτεμβρίου έως 13 Οκτωβρίου 2015.

Το θεματικό αντικείμενο της ενότητας για την **κοινωνική πολιτική και την κοινωνική ασφάλιση** περιελάμβανε την παρουσίαση των κυριότερων χαρακτηριστικών που έχουν οι διαφορετικές μορφές του κράτους πρόνοιας με έμφαση στις μορφές κοινωνικής προστασίας. Κατά κύριο λόγο έγινε **αναλυτική παρουσίαση του θεσμού της κοινωνικής ασφάλισης οργανωτικά, θεσμικά και οικονομικά και εντοπίστηκαν οι αρχές που αποτελούν τον πυρήνα του θεσμού**, δηλαδή η κοινωνική αλληλεγγύη, ο δημόσιος και υποχρεωτικός χαρακτήρας και η αρχή της καθολικότητας. Επιπρόσθετα, έγινε **ανάλυση επιμέρους κοινωνικοασφαλιστικών δικαιωμάτων**, των οποίων οι εκπαιδευόμενοι παρακολούθησαν την εξέλιξη.

Στην συγκεκριμένη θεματική ενότητα παρουσιάστηκαν θεωρητικοί προβληματισμοί και πρακτικά ζητήματα για την κοινωνική πολιτική και **το θεσμό της κοινωνικής ασφάλισης**. Επίσης, αναλύθηκαν οι διαφορετικοί τρόποι, με τους οποίους μία κοινωνία μπορεί να διασφαλίσει την κοινωνική προστασία αλλά και οι βασικές αρχές που διέπουν τη λειτουργία της κοινωνικής ασφάλισης. Βασικό μας στόχο αποτέλεσε **η παρουσίαση της κοινωνικής προστασίας στη χώρα μας και εξηγήσαμε την ιστορική της εξέλιξη μέσα από τα διαφορετικά μοντέλα συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης και σε σχέση με τους Διεθνείς Οργανισμούς και την Ευρωπαϊκή Ένωση**, ώστε να γίνουν αντιληπτοί οι βασικοί κανόνες λειτουργίας της. Με τον τρόπο αυτό αναδείξαμε μέσα από τις παρουσιάσεις των ενότητων τον δημόσιο χαρακτήρα και τις τεχνικές κοινωνικής αλληλεγγύης και διατυπώσαμε **τα σημαντικότερα ζητήματα οικονομικής βιωσιμότητας του θεσμού της κοινωνικής ασφάλισης**. Στα πλαίσια της ενότητας για την κοινωνική πολιτική και την κοινωνική ασφάλιση, παρουσιάστηκαν τα βασικά ζητήματα για το δικαίωμα στη σύνταξη, σε παροχές υγείας, για τα συστήματα υγείας, την προστασία της ανεργίας και της αναπηρίας, αλλά και την ισότητα των φύλων στις κοινωνικές παροχές.

Ειδικότερα, οι ενότητες που παρουσιάστηκαν στο πλαίσιο του προγράμματος είχαν ως εξής:

Ενότητα 1: Διαφορετικές προσεγγίσεις για το κράτος πρόνοιας και την κοινωνική προστασία.

Ενότητα 2: Προστασία μέσω της εργασιακής σχέσης και οργάνωση της κοινωνικής ασφάλισης σε διαφορετικά ασφαλιστικά ταμεία.

Ενότητα 3: Βασικές αρχές ενός ασφαλιστικού συστήματος: δημόσιος, υποχρεωτικός και καθολικός χαρακτήρας και η εφαρμογή του.

Ενότητα 4: Η κοινωνική ασφάλιση ως θεσμός κοινωνικής αλληλεγγύης.

Ενότητα 5: Αρχές Οικονομικής διαχείρισης των Ασφαλιστικών Ταμείων και διασφάλιση της οικονομικής βιωσιμότητας.

Ενότητα 6: Το Σύνταγμα, οι Διεθνείς Οργανισμοί και η ΕΕ σε σχέση με την κοινωνική ασφάλιση.

Ενότητα 7: Η εξέλιξη της προστασίας του συνταξιοδοτικού δικαιώματος στην Ελλάδα.

Ενότητα 8: Βασικές προϋποθέσεις θεμελίωσης συνταξιοδοτικού δικαιώματος.

Ενότητα 9: Η κοινωνική ασφάλιση υγείας και η εφαρμογή της στο ελληνικό σύστημα κοινωνικής προστασίας.

Ενότητα 10: Η προστασία της οικογένειας, της ανεργίας και της αναπηρίας.

Μετά την παρουσίαση της κάθε ενότητας ακολουθούσε συζήτηση πάνω στο συγκεκριμένο θέμα με την συμμετοχή όλων των εκπαιδευόμενων. Η ομάδα αποτελούνταν από δημοσίους υπαλλήλους, οι οποίοι απασχολούνται σε διάφορες υπηρεσίες στο Ρέθυμνο. Το ενδιαφέρον όλων υπήρξε έντονο για τις συνεχείς εξελίξεις, που αφορούν στην κοινωνική ασφάλιση και για όλα τα θέματα, που αναπλήθηκαν κατά τη διάρκεια των παρουσιάσεων. Οι εκπαιδευόμενοι εξέφραζαν τις απόψεις και τους προβληματισμούς τους κάνοντας ουσιαστικές και πολύ εδωτοχές τοποθετήσεις. Όλοι οι συμμετέχοντες ολοκλήρωσαν με επιτυχία το πρόγραμμα υποβάλλοντας την εργασία που απαιτείται να εκπονήσουν σε καθεμία από τις 10 ενότητες, δηλαδή την παραγωγή ενός κειμένου, το θέμα του οποίου είχε αναρτηθεί στην ηλεκτρονική πλατφόρμα και κατόπιν λαμβάνοντας μέρος επιτυχώς στο τεστ πιστοποίησης.

«Με την ολοκλήρωση του προγράμματος οι εκπαιδευόμενοι είχαν κατανοήσει τις βασικές έννοιες για την πολιτική του κράτους πρόνοιας ώστε να μπορούν να αποτιμούν κριτικά τις συνεχείς εξελίξεις, αλλά και να ενημερώνονται διαρκώς για τα δικαιώματά